

Vysoké učení technické v Brně

Fakulta architektury

Poříčí 273/5, 63900 Brno 39

Zadání diplomové práce

Číslo diplomové práce: FA-DIP0001/2012 Akademický rok: **2012/2013**
Ústav: Ústav navrhování VI.
Student(ka): **Bartoňová Lucie, Bc.**
Studijní program: Architektura a urbanismus (N3501)
Studijní obor: Architektura (3501T002)
Vedoucí diplomové práce: **prof. Ing. arch. Helena Zemánková, CSc.**
Konzultanti diplomové práce:

Název diplomové práce:

Veřejné prostory a zeleň v urbanistické struktuře bývalé továrny T. Bati ve Zlíně

Zadání diplomové práce:

Cílem práce je urbanisticko – architektonická proměna bývalého výrobního areálu v polyfunkční městskou strukturu se zaměřením na roli zeleně – významné funkční složky městského organismu.

Diplomová práce naváže na analytickou část předcházejícího semestru, věnovanou zeleni v historickém průřezu vývoje města Zlín.

Revitalizace továrny v srdci Zlína na břehu řeky Dřevnice a nové funkční využití výrobních objektů, vyvolají požadavky na tvorbu nového životního prostředí v bývalé továrně.

Rozsah grafických prací:

1. Zeleň, její kategorie v urbanistické struktuře města Zlín, navrženém jako zahradní město
2. Bývalá továrna v kontextu města
3. Urbanistické řešení továrního areálu: - původní stav
- návrh proměny (nové veřejné prostory a zeleň)
4. Návrh veřejných prostor se zelení ve východní části bývalé továrny, určené k rozšíření městského centra
5. Návrh veřejných prostor se zelení v části areálu nadále využívaného pro výrobní účely
6. Zeleň na nábřeží řeky Dřevnice
7. Vybavenost veřejných prostor, malé architektonické formy
8. Text – filosofie návrhu proměny urbanistické struktury bývalého továrního areálu s důrazem na roli zeleně
9. Průvodní zpráva

Seznam odborné literatury:

1. Landscape architecture, 2010 BOOQS
2. Zlínská architektura 1-2, Pavel Novák, POZIMOS 2008
3. František Lýdie Gahura – Projekty, realizace a sochařské dílo, Ladislava Horňáková, KGVU Zlín
4. veřejné architektonicko – urbanistické soutěže 2011 ,
5. Modern Landscape Michael Spens, PHAIDON 2003, ISBN 0 7148 4155 2
6. atelier@lebalto.de – www.lebalto.de

Termín zadání diplomové práce: 18.2.2013

Termín odevzdání diplomové práce: 13.5.2013

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bartoňová Lucie, Bc.
Student(ka)

prof. Ing. arch. Helena Zemánková, CSc. / prof. Ing. arch. Helena Zemánková, CSc.
Vedoucí práce / Vedoucí ústavu

V Brně, dne 18.2.2013

doc. Ing. Josef Chybík, CSc.
Děkan fakulty

Průvodní zpráva k urbanistické studii Baťova areálu ve Zlíně

Úvod:

Areál bývalé Baťovy továrny ve Zlíně zaujímá rozsáhlá území bezprostředně sousedící s městským centrem. Dle “městské strategie” by se továrna měla otevřít lidem, a tedy rozšířit městský prostor. Východní část továrny se již oficiálně stala městskou zónou.

Město Zlín má zájem na zatraktivnění některých lokalit, přizpůsobení města rodině, rozvoji pěší a cyklistické dopravy. Důsledkem tohoto zájmu je snaha otevřít Baťův areál lidem a směřovat do něj zábavní a kreativní zónu, využít izolovanosti od rezidenční funkce města, možnosti neohlížet se na rušení nočního klidu apod.

Cíle:

Cílem studie je urbanisticko – architektonická proměna bývalého výrobního areálu v polyfunkční městskou strukturu se zaměřením na roli zeleně. Revitalizací bývalého továrního areálu by měly vzniknout plochy, které budou dostatečně lukrativní pro pohyb a odpočinek obyvatel a uspokojování jejich potřeb.

Popis stávajícího území:

V továrním areálu neexistuje téměř žádný veřejný prostor. Důsledky výroby jsou jen rozlehlé asfaltové plochy, neuspořádaná odkladiště materiálu a téměř žádné chodníky. Východní část továrny je již součástí města. Tovární budovy jsou postupně rekonstruovány a nabízí tak možnost pro úpravu plnohodnotných městských prostor.

Urbanistická koncepce:

Otevření areálu lidem. To znamená vytvořit městský prostor pro pěší, cyklisty a jasně definovat plochy pro motoristy a chodce. Vnesení lidského měřítka do veřejných prostor a jejich zpřístupnění lidem.

Veřejný prostor je doplněn o místa odpočinku jako jsou lavičky nebo plochy zeleně. V průmyslové části se lavičky opět objevují řídčeji, ale měly by být k dispozici.

Architektonické řešení:

Při další revitalizaci továrny je třeba myslet na zachování její autenticity. V rozumné míře lze regulovat další opravy nebo přestavby. Zachovat urbanistickou strukturu, revitalizovat hodnotné objekty a citlivě zapojovat novou zástavbu.

Na konkrétních prvcích městského mobiliáře nebo detailnějších úpravách některých míst by město mělo spolupracovat se studenty Univerzity Tomáše Bati. Vznikl by prostor pro prezentaci studentů, univerzity i města.

Dopravní řešení:

V areálu byly vytvořeny hlavní dopravní osy, na které navazují obslužné komunikace a ve východní městské části navíc pěší zóny s omezeným provozem motorových vozidel. Pěší zóny, které se objevují v městské části, jsou navrženy tak, aby byl prostor co nejvíce zpřístupněn lidem. Trasy pro motorovou dopravu tady zůstávají, ale průjezd je omezen (rychlost, fyzické zklidnění dopravy).

Důležitou roli v areálu hraje parkování. Plochy komunikací v areálu jsou dostatečně velké, aby se prostor přizpůsobil chodcům i dopravě. Při hlavních tazích jsou obrubníky, které viditelně definují oddělené prostory pro pěší a automobilovou dopravu.

V areálu je třeba doplnit chodníky, které tady dnes v podstatě úplně chybí. V městské části by měly mít větší plochu, než v průmyslové. Tady je upřednostňována doprava, ale i chodec má své místo. Potřebuje alespoň minimální prostor k tomu, aby se dostal bezpečně do práce.

Kromě chodců mají vyhrazený prostor i cyklisté. V hlavních směrech jsou vyznačené „cyklopruhy“ na silnici.

Zeleň:

Proti celkové míře ozelenění města vyčnívá továrna jednolitou šedou plochou. Náletová zeleň a zbytky travnatých ploch jsou neudržované, působí nezdravě a tím pozbývají v podstatě všechny své funkce.

Architektura továrních budov zachovává tovární měřítko. Veřejné prostory jsou v návrhu obohaceny o zeleň, která zlidští celkové měřítko továrny, zpříjemní pobyt v ní a pomůže zlepšit mikroklima v dané lokalitě.

Do pěší zóny je navržen vodní prvek v místě, kde lze na povrch vytáhnout zatrubněný potok.

Hlavní komunikace a nábřeží jsou lemovány stromy, které napomáhají vymezit dopravní prostor.

Vstupní část továrny je obohacena o zelené plochy, které navazují na Gahurovu osu. Bývalé parkoviště bylo přesunuto pod zem a na jeho střeše je navržena louka, nabízející se také jako venkovní galerie.